

Till
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju12@regeringskansliet.se
Diariennr: Ju2026/00665

Alvik den 27 maj 2026

Yttrande **över**: Återkallelse av svenskt medborgarskap SOU 2026:21

Sammanfattning av Sveriges kristna råds yttrande

- Sveriges kristna råd vill framhålla vikten av en neutral medborgarskapslag där medborgare behandlas lika. De lagda förslagen kommer att resultera i två olika slags medborgarskap, ett villkorat och ett absolut, vilket riskerar att få negativa konsekvenser för såväl enskilda som för samhället i stort.
- Sveriges kristna råd *avstyrker* förslaget att ett medborgarskap får återkallas om det förvärvats genom oriktiga, ofullständiga eller annars vilseledande uppgifter eller genom annat otillbörligt handlande. Sveriges kristna råd finner det särskilt anmärkningsvärt att betänkandet föreslår att barn ska kunna fråntas sitt medborgarskap om en förälder lämnat oriktiga uppgifter eller handlat otillbörligt.
- Sveriges kristna råd *avstyrker* förslagen om att återkalla medborgarskap för den som gör sig skyldig till viss brottslighet, och anser att en sådan förändring i så fall fordrar alltigenom en tydligare precision i beskrivningen av vilka brott som avses.
- I det fall att regeringen går vidare med förslag om att möjliggöra återkallelse av medborgarskap på grund av brott förespråkar Sveriges kristna råd förslaget om att medborgarskap kan återkallas endast vid brott som allvarligt hotar Sveriges säkerhet, eller som omfattas av Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion.

Sveriges kristna råds synpunkter

Att återkalla medborgarskap är en av de mest ingripande åtgärderna en stat kan göra mot den enskilde. Att öppna upp för möjligheten att återkalla medborgarskap skulle i grunden

förändra synen på det svenska medborgarskapet. Det skulle innebära att medborgarskapet blir absolut för vissa (som endast har svenskt medborgarskap) och villkorat för andra (som har dubbla medborgarskap). Det är en ojämlik behandling som strider mot den grundläggande rättsstatsprincipen om alla medborgares likhet inför lagen.

Det finns därtill risk för godtycke, då förutsättningarna att både få och avsäga sig ett medborgarskap varierar utifrån olika länders medborgarskapslagstiftningar. En del personer med dubbelt medborgarskap kan, om landet tillåter det, avsäga sig det andra medborgarskapet för att undvika risken att det svenska medborgarskapet återkallas. Andra kommer inte att kunna det. Detta väcker även frågor avseende vilken bevisning som kommer att krävas för att visa att en person inte längre har dubbelt medborgarskap, och kopplat till det en risk för statslöshet.

Utöver de rättsliga aspekterna har medborgarskapet ett starkt symbolvärde och verkar sammanhållande för samhället. Därför riskerar förslagen inte bara att utgöra stora inskränkningar för den enskilde som får sitt svenska medborgarskap återkallat, utan ojämlikheten riskerar också att inverka negativt på samhällsklimatet, känslan av tillhörighet och på sikt urholka tilltron till rättssamhället. Att vissa personer får ett svagare medborgarskap än andra, riskerar därför medföra stora konsekvenser på samhällsnivå.

Sveriges kristna råd konstaterar att regeringen utrett frågan om att kunna återkalla medborgarskap flertalet gånger tidigare. Slutsatserna har varit att nackdelarna, såsom upplevelsen av att det finns olika nivåer av medborgarskap, överstigit de eventuella fördelarna (bl.a. prop. 1994/95:179 s. 56 f. och prop. 1997/98:178 s. 12 och 19).

Återkallelse på grund av oriktiga uppgifter eller otillbörligt handlande (kap. 8)

Sveriges kristna råd konstaterar att det kan finnas ett legitimt intresse från staten att i enskilda fall möjliggöra återkallelse av medborgarskap som förvärvats genom oriktiga eller ofullständiga uppgifter eller genom annat otillbörligt förfarande.

Sveriges kristna råd anser det positivt att betänkandet beaktat remissinstansernas kritik av förslaget i SOU 2025:2 och på flera sätt förtydligat innebörden i förslaget. Samtidigt anser Sveriges kristna råd att förslaget fortsatt är förenat med stora otydligheter beaktat det långtgående ingripande för den enskilde som det innebär att få sitt medborgarskap återkallat. Det handlar bland annat om vad som krävs för att initiera ett återkallelseärende, vilka uppgifter som kan läggas till grund för detta och hur långt tillbaka i tiden dessa uppgifter kan härröras.

Sveriges kristna råd anser att det är problematiskt att regleringen inte föreslås kombineras med en preskriptionstid. Det riskerar att leda till oförutsägbara bedömningar som brister i proportionalitet. Detta behöver också ses i relation till andra pågående lagförslag, såsom utmönstringen av permanenta uppehållstillstånd och skärpta krav för

medborgarskap. Dessa förändringar innebär att en person under lång tid och i flera olika ärenden kommer att ha kontakt med migrationsverket, innan personen blir svensk medborgare. Det medför att en stor mängd material och personuppgifter samlas in över tid. Även för den som inte lämnat medvetet oriktiga uppgifter kan lagstiftningen skapa en stress och osäkerhet som inte kan anses vara proportionerlig. Skulle regeringen gå vidare med förslaget anser Sveriges kristna råd därför att det bör finnas en preskriptionstid för hur gamla uppgifter som kan ligga till grund för ett beslut.

Särskilt om barn

Sveriges kristna råd finner det anmärkningsvärt att barn ska kunna fråntas medborgarskap när en förälder lämnat oriktiga uppgifter eller handlat otillbörligt. Barn kan inte anses vara ansvariga för en förälders agerande eller för vilka uppgifter föräldern lämnar.

Att återkalla medborgarskap för barn är ett mycket långtgående ingrepp som riskerar att få allvarliga konsekvenser för barnets rättigheter och utveckling. Barn har enligt artikel 8 i barnkonventionen rätt att behålla sin identitet, vilket även innefattar barnets medborgarskap. De barn som omfattas av lagstiftningen kommer i många fall ha befunnit sig i Sverige under en längre tid och att återkalla deras medborgarskap riskerar att få stora konsekvenser för deras utveckling, hälsa, privat- och familjeliv enligt artiklarna 2, 3 och 6 i barnkonventionen.

Sveriges kristna råd avstyrker mot denna bakgrund förslaget om att återkalla medborgarskap på grund av oriktiga uppgifter eller otillbörligt handlande.

Återkallelse på grund av brott (kap. 10 och 11)

Sveriges kristna råd konstaterar att flera av de brott som föreslås kunna leda till återkallelse av svenskt medborgarskap är av mycket allvarlig art. Samtidigt är det viktigt att poängtera att det redan finns etablerade straffrättsliga verktyg för att hantera även allvarlig kriminalitet. Medborgarskapet i sin tur innebär ett starkt och likvärdigt skydd för alla, även för den som begått allvarliga brott.

Att personer med dubbelt medborgarskap, utöver straffrättslig påföljd även riskerar att förlora sitt medborgarskap, riskerar att strida mot principen om alla medborgares likhet inför lagen. I praktiken kommer samma gärning att få olika konsekvenser beroende på om personen har dubbelt medborgarskap eller inte, och om personen som har dubbelt medborgarskap kan avsäga sig det andra medborgarskapet eller inte. Detta väcker frågor om rättssäkerhet och icke-diskriminering.

Avseende förslaget om att återkalla svenskt medborgarskap vid brott som hotar Sveriges vitala intressen, anser Sveriges kristna råd att det är problematiskt att begrepp som "vitala intressen" och "kriminella nätverk" används, vilka saknar tydliga definitioner. Formuleringarna riskerar att öppna upp för godtycke avseende vilken brottslighet som

bedöms skada Sveriges vitala intressen. Här noterar Sveriges kristna råd att det parallellt pågår flertalet inskräpande förändringar inom kriminalpolitiken, bland annat avseende påföljdsbestämmelser. Beaktat detta ser Sveriges kristna råd risk för att brott av mindre allvarlig art kan komma att leda till att personer fråntas sitt svenska medborgarskap. Det väcker allvarliga frågor om rättssäkerhet, proportionalitet och förutsägbarhet.

Sveriges kristna råd finner det allvarligt att medborgarskap föreslås kunna återkallas även för barn med dubbelt medborgarskap som begår allvarlig brottslighet, särskilt med tanke på att straffåldern föreslås sänkas till tretton år. Detta oaktat att utredningen föreslår att barnets rätt många gånger bör anses gå före statens intresse av att återkalla medborgarskapet vid bedömningarna av proportionalitet och barnets bästa.

Sveriges kristna råd noterar att betänkandet bedömer att förslagen kan ha en viss brottsförebyggande effekt och bidra till ökad nationell säkerhet. Det saknas dock underlag för detta påstående, vilket är anmärkningsvärt med tanke på det stora ingrepp för den enskildes rättigheter som föreslås.

Sveriges kristna råd välkomnar att betänkandet inte föreslår någon retroaktiv verkan.

Mot bakgrund av ovan avstyrker Sveriges kristna råd förslaget om att återkalla medborgarskap vid allvarlig brottslighet i sin helhet. För det fall att regeringen går vidare med förslagen vill Sveriges kristna råd förordas det minst ingripande förslaget om återkallelse vid brott som allvarligt hotar Sveriges säkerhet.

Avslutande reflektion

Sveriges kristna råd konstaterar att det under senare år har kommit ett stort antal lagförslag från Regeringskansliet som har handlat om att inskränka olika fri- och rättigheter och andra grundläggande rättsstatliga principer. Inte sällan har det varit fråga om lagstiftning som för bara några år sedan har ansetts otänkbar ur integritets- och rättighetsperspektiv. Sedda var för sig kan de uppfattas som mindre och motiverade ingrepp, oftast med syfte att bekämpa och beivra brott. Sveriges kristna råd ser dock med oro på att de många förslagen tillsammans kan riskera att urholka Sveriges ställning som demokratisk rättsstat. I många fall finns också brister i utredningarnas proportionalitetsbedömningar och bedömningar av vilken effekt ny lagstiftning kan ha för att lösa de aktuella problemen.

För Sveriges kristna råd

Sofia Camnerin, generalsekreterare

Beredningsansvarig: **Jan Eckerdal**, direktor för teologi